

Dvojúrovňová samospráva v Košiciach má svoje výhody, no prináša aj problémy	2
Online, kosicednes.sk, 24. 4. 2025, 10:06	
Dvojúrovňová samospráva v Košiciach má svoje výhody, no prináša aj problémy	4
Online, slovenskodnes.sk, 24. 4. 2025, 10:06	
FOTO+VIDEO: Košičania za najväčšiu osobnosť kraja zvolili tento kolektív, dojatie neskrývala ani obľúbená šperkárka .	
Online, kosicak.sk, 24. 4. 2025, 15:30	
Unikátny pôrod tenistky Jany Čepelovej v Kardiocentre AGEL	6
Online, tlacovespravy.sme.sk, 24. 4. 2025, 23:55	

Dvojúrovňová samospráva v Košiciach má svoje výhody, no prináša aj problémy

24. 4. 2025, 10:06, Zdroj: kosicednes.sk, Autor: Filip Guldán, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 7 501 GRP: 0,17 OTS: 0,00 AVE: 347 EUR

Dvojúrovňová samospráva v Košiciach má svoje výhody, no prináša aj problémy

Dvojúrovňová samospráva v Košiciach má svoje pozitíva, no vyvstávajú z nej aj určité problémy. Pre agentúru SITA to skonštatoval Jozef Andrejčák z Katedry verejnej politiky a teórie verejnej správy Fakulty verejnej správy UPJŠ v Košiciach. Ako Andrejčák ďalej uviedol, od roku 1990, keď bola dvojúrovňová samospráva v metropole východu zavedená, sa ukázali určité jej pozitíva, napríklad v podobe decentralizácie či subsidiarity, ktoré sú pre dvojúrovňovú samosprávu typické.

Zdroj: META/Košice - Mesto Košice

Zároveň z nej ale vyvstávajú určité problémy, s ktorými sa v rámci aplikačnej praxe stretáva samotné mesto Košice i jeho mestské časti (MČ). „Ide najmä o kompetencie, ich prerozdelenie, no aj financovanie,“ priblížil Andrejčák. „V súčasnosti obzvlášť, aj pod vplyvom finančnej konsolidácie, ale aj nárastom digitalizácie v samospráve, respektíve v celej verejnej správe,“ dodal.

Dvojúrovňová samospráva je na Slovensku len v dvoch mestách, okrem Košíc je aj v hlavnom meste Bratislave. Obe mestá majú aj vlastnú legislatívu, ktorá upravuje ich fungovanie. Zákon o meste Košice vychádza zo zákona o obecnom zriadení, ktorý dáva mestám s vyše 200-tisíc obyvateľmi možnosť, aby mali vlastný zákon. „Samospráva v meste Košice sa teda primárne riadi špeciálnou zákonnou úpravou, a to zákonom o meste Košice,“ vysvetľuje Andrejčák s tým, že špecifikom je to, že mesto má mestské časti, ktoré disponujú vlastnou samosprávou, teda vlastnými starostami aj zastupiteľstvami. Ako poznamenal, medzi dvojúrovňovou samosprávou v Košiciach a Bratislave sú určité rozdiely vo fungovaní, v určitých aspektoch aj markantnejšie. „Najmä pokiaľ ide o rozdelenie kompetencií medzi mestom a mestskými časťami, a financovanie,“ objasnil.

MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ

KARIÉRA V KOŠICE: DNES – hľadáme nové talenty do tímu!

„Košice ako druhé najväčšie mesto Slovenska vychádzalo z toho, že chcelo mať určité významnejšie postavenie v porovnaní s inými mestami,“ približuje Andrejčák pôvod dvojstupňovej samosprávy v metropole východu. Podľa jeho zistení vtedajší predstavitelia mesta Košice mali začiatkom 90. rokov záujem o to, aby mesto malo vlastný zákon, ktorý by upravoval jeho fungovanie, a to vrátane mestských častí s vlastnou samosprávou. „Zákon, ktorý bol v roku 1990 schválený v Slovenskej národnej rade mal viacero alternatív. Hovorilo sa o 20 či 21 mestských častiach, nakoniec to bolo 22,“ dodal s tým, že počet mestských častí bol upravený v prílohe zákona. „Zákonodarcovia pri vytváraní mestských častí ich vytvárali niekedy nie úplne prirodzene, pretože hranicami sú niekde napríklad aj cesty. Pri niektorých mestských častiach teda chýba prirodzená hranica,“ vraví. Podľa Andrejčáka sa zrejme vychádzalo i z toho, že obce, ktoré boli v 70. rokoch pričleňované k mestu, sa ponechávali ako samostatné mestské časti.

Na stole sú v súčasnosti viaceré návrhy na racionalizáciu počtu košických mestských častí. Návrh mestských poslancov z Košického klubu, ktorý počíta s 12 mestskými časťami, chceli poslanci zaradiť na najbližšie rokovanie zastupiteľstva, avšak mesto mu vytlo nesplnenie legislatívno-právnych náležitostí. S návrhom vytvoriť šesť mestských častí, z ktorých štyri by kopírovali súčasné okresy Košice I až IV a samostatnými mestskými časťami by ostali Staré Mesto a Luník IX, prišli poslanci Národnej rady SR Igor Šimko (Hlas-SD) a Andrej Sitkár (Smer-SD), ktorý je i mestským poslancom. Vlastný návrh, ktorý chce zrušiť všetky mestské časti a ponechať silné centralizované mesto, priniesol starosta Severu František Ténai. Mesto plánuje v spolupráci s univerzitami vypracovanie analýzy, ktorá by mala ukázať vhodný model fungovania mestských častí.

Zdroj:(SITA,kl)

KOHO BY STE VOLILI V PRIMÁTORSKÝCH VOĽBÁCH?

Ktorému z týchto kandidátov by ste odovzdali svoj hlas do primátorskej funkcie v meste Košice, ak by sa voľby konali dnes?

(Predbežné výsledky ankety majú len informatívny charakter - na kosicednes.sk budeme zverejňovať predbežné očistené výsledky raz týždenne. Trvanie ankety je do konca mesiaca apríl. Finálne výsledky budú zverejnené v priebehu prvého týždňa po uzatvorení ankety, hlasovanie je možné z jednej IP a relácie iba raz. Povolené sú len hlasy zo SR.)

Igor Šimko 412

Štefan Laský 97

Milan Lesňák 285

Lenka Kovačevičová 335

Jaroslav Polaček 364

Miloslav Klíma 238

Ladislav Lörinc 1241

Prosím, pridajte dôvod hlasovania

MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ

Zosadia Polačka z trónu? Alebo ostanú v jeho tieni?

Filip Guldan

24.04.2025 10:06

Autor: Filip Guldan

Dvojúrovňová samospráva v Košiciach má svoje výhody, no prináša aj problémy

24. 4. 2025, 10:06, Zdroj: slovenskodnes.sk, Autor: Filip Guldán, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 32 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 31 EUR

Dvojúrovňová samospráva v Košiciach má svoje výhody, no prináša aj problémy

Odoberajte novinky priamo do vášho emailu.

E-mail

Leave this field empty if you're human:

Váš osobný údaj (e-mail) bude spracovaný podľa zásad ochrany osobných údajov, ktoré vychádzajú zo slovenskej a európskej legislatívy. Stlačením tlačidla dávate súhlas so spracovaním pre zasielanie našich e-mailových noviniek (nové články, reklamné správy) po dobu max. 5 rokov. Svoj súhlas môžete kedykoľvek zrušiť cez tlačidlo "odhlásiť sa z newslettera" v každom e-maile.

24.04.2025 | 10:06

Dvojúrovňová samospráva v Košiciach má svoje výhody, no prináša aj problémy

Dvojúrovňová samospráva v Košiciach má svoje pozitíva, no vyvstávajú z nej aj určité problémy. Pre agentúru SITA to skonštatoval Jozef Andrejčák z Katedry verejnej politiky a teórie verejnej správy Fakulty verejnej správy **UPJŠ** v Košiciach. Ako Andrejčák ďalej uviedol, od roku 1990, keď bola dvojúrovňová samospráva v metropole východu zavedená, sa ukázali určité jej pozitíva, napríklad v podobe decentralizácie či subsidiarity, ktoré sú pre dvojúrovňovú samosprávu typické.

Zdroj: META/Košice - Mesto Košice

Zároveň z nej ale vyvstávajú určité problémy, s ktorými sa v rámci aplikačnej praxe stretáva samotné mesto Košice i jeho mestské časti (MČ). „Ide najmä o kompetencie, ich prerozdelenie, no aj financovanie,“ priblížil Andrejčák. „V súčasnosti obzvlášť, aj pod vplyvom finančnej konsolidácie, ale aj nárastom digitalizácie v samospráve, respektíve v celej verejnej správe,“ dodal.

Dvojúrovňová samospráva je na Slovensku len v dvoch mestách, okrem Košíc je aj v hlavnom meste Bratislave. Obe mestá majú aj vlastnú legislatívu, ktorá upravuje ich fungovanie. Zákon o meste Košice vychádza zo zákona o obecnom zriadení, ktorý dáva mestám s vyše 200-tisíc obyvateľmi možnosť, aby mali vlastný zákon. „Samospráva v meste Košice sa teda primárne riadi špeciálnou zákonnou úpravou, a to zákonom o meste Košice,“ vysvetľuje Andrejčák s tým, že špecifikom je to, že mesto má mestské časti, ktoré disponujú vlastnou samosprávou, teda vlastnými starostami aj zastupiteľstvami. Ako poznamenal, medzi dvojúrovňovou samosprávou v Košiciach a Bratislave sú určité rozdiely vo fungovaní, v určitých aspektoch aj markantnejšie. „Najmä pokiaľ ide o rozdelenie kompetencií medzi mestom a mestskými časťami, a financovanie,“ objasnil.

MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ

KARIÉRA V KOŠICE: DNES – hľadáme nové talenty do tímu!

„Košice ako druhé najväčšie mesto Slovenska vychádzalo z toho, že chcelo mať určité významnejšie postavenie v porovnaní s inými mestami,“ približuje Andrejčák pôvod dvojstupňovej samosprávy v metropole východu. Podľa jeho zistení vtedajší predstavitelia mesta Košice mali začiatkom 90. rokov záujem o to, aby mesto malo vlastný zákon, ktorý by upravoval jeho fungovanie, a to vrátane mestských častí s vlastnou samosprávou. „Zákon, ktorý bol v roku 1990 schválený v Slovenskej národnej rade mal viacero alternatív. Hovorilo sa o 20 či 21 mestských častiach, nakoniec to bolo 22,“ dodal s tým, že počet mestských častí bol upravený v prílohe zákona. „Zákonodarcovia pri vytváraní mestských častí ich vytvárali niekedy nie úplne prirodzene, pretože hranicami sú niekde napríklad aj cesty. Pri niektorých mestských častiach teda chýba prirodzená hranica,“ vraví. Podľa Andrejčáka sa zrejme vychádzalo i z toho, že obce, ktoré boli v 70. rokoch pričleňované k mestu, sa ponechávali ako samostatné mestské časti.

Na stole sú v súčasnosti viaceré návrhy na racionalizáciu počtu košických mestských častí. Návrh mestských poslancov z Košického klubu, ktorý počíta s 12 mestskými časťami, chceli poslanci zaradiť na najbližšie rokovanie zastupiteľstva, avšak mesto mu vytlo nesplnenie legislatívno-právnych náležitostí. S návrhom vytvoriť šesť mestských častí, z ktorých štyri by kopírovali súčasné okresy Košice I až IV a samostatnými mestskými časťami by ostali Staré Mesto a Luník IX, prišli poslanci Národnej rady SR Igor Šimko (Hlas-SD) a Andrej Sitkár (Smer-SD), ktorý je i mestským poslancom. Vlastný návrh, ktorý chce zrušiť všetky mestské časti a ponechať silné centralizované mesto, priniesol starosta Severu František Ténai. Mesto plánuje v spolupráci s univerzitami vypracovanie analýzy, ktorá by mala ukázať vhodný model fungovania mestských častí.

Zdroj:(SITA,kl)

Autor: Filip Guldán

FOTO+VIDEO: Košičania za najväčšiu osobnosť kraja zvolili tento kolektív, dojatie neskrývala ani obľúbená šperkárka

📅 24. 4. 2025, 15:30, Zdroj: kosicak.sk 📄, Autor: **Alexandra Hrešková**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzitné pracoviská**, Kľúčové slová: **Folklórny súbor Hornád**

Dosah: 7 007 GRP: 0,16 OTS: 0,00 AVE: 338 EUR

FOTO+VIDEO: Košičania za najväčšiu osobnosť kraja zvolili tento kolektív, dojatie neskrývala ani obľúbená šperkárka

V stredu uplynulo už 101 rokov od prvého zasadnutia predchodkyne Košického samosprávneho kraja. Košický samosprávny kraj si toto výročie tradične pripomenul Slávnostným zastupiteľstvom, počas ktorého vzdal úctu dvom významným osobnostiam košického regiónu – Rudolfovi Schusterovi a in memoriam Vojtechovi Bukovskému.

„ Program dopoludňajšieho zasadnutia zahŕňal aj predstavenie publikácie o Bukovskom, zakladateľovi Medzinárodného maratónu mieru, ktorý počas večerného galavečera získal titul Historická osobnosť regiónu ,“ informuje Košický samosprávny kraj.

Bývalý prezident Slovenskej republiky Rudolf Schuster odovzdal kraju vzácny dar, ktorým je jeho osobná bibliografia zahŕňajúca 43 autorských kníh, videá aj audio nahrávky. Schuster je držiteľom Čestného občianstva Košického samosprávneho kraja a známy je aj ako spisovateľ, filmár či fotograf.

Divadlo opäť hostilo slávnostný galavečer

Večer o 18:00 hod. sa uskutočnil slávnostný galavečer, ktorý bol venovaný najvyšším krajským oceneniam. Jeho dejiskom sa stalo už tradične Národné divadlo Košice. Večerom sprevádzala moderátorka Jana Hospodárová a program oživil aj rôzne vystúpenia regionálnych umelcov, nechýbalo Tanečné štúdio Adrian Vrbovej, košická skupina Silvyband či huslička Tereza Šofranková.

Tento rok si ocenenia prevzalo 11 jednotlivcov a 3 kolektívy v troch kategóriách - Cena Košického kraja za rok 2024, Cena predsedu Košického samosprávneho kraja za rok 2024 a čestná cena predsedu Košického samosprávneho kraja za rok 2024.

Historicky po prvýkrát mohla za svojho favorita spomedzi ocenených osobností Košického samosprávneho kraja hlasovať aj verejnosť, víťazom tohto hlasovania sa stal **Folklórny súbor Hornád**, ktorý v tomto roku oslávil okrúhle jubileum.

Na západe bola pre ocenenie vraj príliš mladá

Medzi ocenenými boli osobnosti kraja pôsobiace v rôznych odvetviach ako je umenie, kultúra, šport, veda, medicína. Medzi takými osobnosťami sa tento rok objavila aj známa šperkárka Petra Toth , ktorej tvorba presahuje hranice slovenska a jej šperky si obľúbila aj Megan Markle.

„ Dnes som dostala svoje prvé ocenenie. Dostala som ho po 18-tich profesionálnych a 32 osobných rokoch, odkedy sa venujem tvorbe šperkov. Prišla som si preňho až do Košíc. V mojom najobľúbenejšom slovenskom meste. Je to krásne, aj keď mám stále pocit, že je ešte toľko práce a tvorby predomnou. Dostali sa ku mne zvesti, že na obdobné ocenenie som bola nominovaná aj v Bratislavskom kraji . Ževraj, som ale bola na toto ocenenie príliš mladá ,“ píše krásne slová vo svojom príspevku obľúbená umelkyňa, ktorá si na galavečer obliekla šaty z dielne Mišeny Juhász, ktorá si v tento večer tiež prevzala ocenenie.

„ Ak som sa o východniaroch niečo naučila, tak je to, že majú radi nové veci. A toto ocenenie je toho dôkazom, že tu môj vek nebol prekážkou, ale bola ocenená v prvom rade moja práca a prínos pre regióny ,“ pokračuje ďalšími slovami šperkárka, ktorá na východnom Slovensku strávila posledné tri roky veľmi intenzívny čas. „ Vytvorili sme sériu Tatranka, Východnú Epopej, projekt Po stopách koreňov v pop-artu a nezabudli sme si skrz-naskrz prejsť východ aj počas Vyšperkovej cesty,“ opisuje svoju cestu po východe našej krajiny. „ Ďakujem predsedovi Košického samosprávneho kraja Rastislavovi Trnkovi, že si moju prácu ako prvý po tých rokoch všimol. Toto ocenenie je pre mňa výzvou pokračovať v mojej práci naďalej ,“ uzavrela ocenená Petra Toth.

Autor: Alexandra Hrešková

Unikátny pôrod tenistky Jany Čepelovej v Kardiocentre AGEL

24. 4. 2025, 23:55, Zdroj: tlacovespravy.sme.sk, Vydavateľ: Petit Press, a.s., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 6 906 GRP: 0,15 OTS: 0,00 AVE: 336 EUR

Unikátny pôrod tenistky Jany Čepelovej v Kardiocentre AGEL

„Bola som nervóznejšia, než pred zápasom!“

Na operačnú sálu Kardiocentra AGEL Košice-Šaca priviezli niekdajšiu 50. hráčku sveta Janu Juhászovú Čepelovú s diagnózou placenta previa accreta, ktorá je známa ako jedna z najzávažnejších komplikácií tehotenstva. Vďaka unikátnej spolupráci lekárov Nemocnice AGEL Košice-Šaca a Kardiocentra AGEL Košice-Šaca sa mimoriadne rizikové tehotenstvo známej slovenskej tenistky skončilo bezpečným pôrodom zdravého bábätka.

Jana Juhászová Čepelová so synom a docentom Dosedlom.

Prezradíte nám, ako prebiehalo vaše druhé tehotenstvo?

J.Č.: Bolo bezproblémové. Nemala som žiadne ťažkosti. Počas ultrazvuku sa však zistilo, že mám nízko položenú placentu, ktorá sa do konca tehotenstva nepohla, čo predstavovalo určité riziká, a preto som musela podstúpiť náročnú operáciu. Cisársky rez mi vykonali v kardiocentre, kde bol na mňa pripravený skvelý tím lekárov. Zásluhou Kardiocentra AGEL Košice-Šaca a Gynekologicko-pôrodníckej kliniky Nemocnice AGEL Košice-Šaca, na čele s prednostom doc. MUDr. Erikom Dosedlom, PhD., MBA, mám zdravého synčeka.

Ako ste už sama naznačili, váš druhý pôrod bol mimoriadne náročný a vyžadoval si unikátnu spoluprácu gynekológov a kardiológov, necítili ste pred takýmto komplikovaným zákrokom obavy?

J.Č.: Keď človek príde do nemocnice deň vopred, začína pociťovať stres. Keďže som mala za sebou už jeden cisársky rez, vedela som do čoho idem. Prednosta Dosedla, ktorý priviedol na svet aj moje prvé dieťa, mi všetko dopredu vysvetlil, takže som sa na to vedela pripraviť a brala som to vážne. Keď ma priviezli na sálu a videla som tam tak veľa personálu, nebolo mi všetko jedno. Na začiatku operácie sme sa s operačným tímom zoznámili a stres začal opadať. Verila som, že to zvládnem. Bola som však nervóznejšia, ako pred zápasom, pretože išlo o viac, ako v tenise. Veľká vďaka patrí aj primárovi z kardiocentra MUDr. Martinovi Bujdošovi, ktorý svoju časť zákroku zvládol super, a sestričkám. Keď ma prebudili z narkózy, presunuli ma na JIS-ku.

Ako sa teraz cítite?

J.Č.: Po pôrode sa cítim každou hodinou lepšie, regenerácia po cisárskom nie je hneď, ale verím, že o dva až tri dni to bude ideálne.

Do rúk našich gynekológov ste sa zverili už po druhýkrát. Ako vnímate rozdiel medzi prvým a druhým pôrodom?

J.Č.: Nemocnica AGEL Košice-Šaca, do ktorej som prišla na odporúčanie známych, mi bola sympatická už od prvého ultrazvuku. Videla som, že je to moderná nemocnica, ktorá poskytuje skvelé služby, mamičky majú možnosť ubytovať sa na nadštandardných izbách a otecko môže zostať aj pri pôrode. V čase môjho prvého pôrodu bola korona, takže to bolo oveľa ťažšie. Neboli povolené návštevy a aj celková situácia bola náročnejšia. S nemocnicou som však bola veľmi spokojná, aj preto som sa sem vrátila. Mohla som si vybrať pôrodníka, v apartmáne som sama a aj manžel mohol byť pri pôrode.

Hovorí sa, že do tretice všetko dobré. Plánujete ešte rozširovať svoju rodinu alebo návrat ku kariére?

J.Č.: Doma mám dcérku, teraz sa mi narodil chlapec, rodina je kompletná a verím, že aj zdravá a že to tak aj zostane. Chcem sa ešte raz poďakovať všetkým lekárom a sestričkám, ktoré sa o mňa aj synčeka starajú. Cítim sa tu ako v hoteli. Na túto nemocnicu budem mať len pozitívne spomienky. Ako matka dvoch detí už neplánujem návrat na tenisový okruh, ale, keď mi to zdravotný stav dovolí, začnem opäť športovať. Aspoň na tej amatérskej úrovni.

Doc. MUDr. Erik Dosedla, PhD., MBA, sa narodil v Humennom. Je prednostom Gynekologicko-pôrodníckej kliniky a medicínskym riaditeľom Nemocnice AGEL Košice-Šaca, docentom na Lekárskej fakulte **UPJŠ**, odborníkom v oblasti perinatológie, ultrazvukovej diagnostiky a robotickej chirurgie.

Multidisciplinárny tím na hybridnej operačnej sále.

Mohli by ste, prosím, čitateľom vysvetliť, prečo je diagnóza PPA nebezpečná? Aký častý je jej výskyt?

E.D.: Placenta previa accreta, ktorá je známa ako jedna z najzávažnejších komplikácií tehotenstva pre extrémne riziko život ohrozujúceho krvácania, predstavuje uloženie placenty nízko nad krčkom maternice s prerastaním do steny maternice alebo až okolitých orgánov. Z toho dôvodu je odľučovanie placenty po pôrode plodu sťažené až nemožné, a veľmi často sprevádzané masívnym krvácaním. V niektorých prípadoch sa tieto dve diagnózy môžu aj prelínať, čím sa riziko stavu ešte zvyšuje. Pomerne častý výskyt, asi 1 prípad na

1200 pôrodov, v súčasnosti súvisí s narastajúcim počtom operačných výkonov na maternici.

Ako sa diagnostikuje, je možná nejaká prevencia?

E.D.: Diagnostika je založená skoro výlučne na expertnom ultrazvukovom vyšetrení v III. trimestri tehotnosti. Prevencia vzniku takéhoto uloženia placenty nie je známa, rozhodujúci je špecifický manažment gravidity, príprava na pôrod, ako aj metóda pôrodu. Táto diagnóza je absolútnou indikáciou na pôrod cisárskym rezom.

Mohli by ste čitateľom priblížiť prípravy a priebeh samotného výkonu?

E.D.: Pred operačným výkonom bolo dôležité si s celým tímom zjednotiť postupy a naplánovať harmonogram intervencií, ktoré pacientka podstúpi. Nesprávne načasovanie pôrodných a angiologických intervencií by skončilo pre plod fatálne. V kritickej fáze intervenčný tím vedený primárom Bujdošom pomocou balónikov dočasne uzatvoril panvové artérie, zabránil tým masívnemu krvácaniu a nám tak umožnil bezpečne dokončiť pôrod. Intenzívny monitoring životných funkcií matky a dieťaťa počas celej procedúry zabezpečoval tím OAIM vedený primárom Blanárom, o dieťa sa po pôrode postaral neonatológ primár Kapec. Vďaka súhre celého „15-členného orchestra“ sa podarilo priviesť na svet zdravé dieťa, zabrániť masívnej strate krvi a čo je mimoriadne dôležité, zachovať maternicu pacientky, čím sa ochránilo jej reprodukčné zdravie. Celému tímu aj touto cestou ďakujem za vysokú mieru profesionalizmu.

Realizuje sa na Slovensku veľa takýchto kombinovaných multidisciplinárnych pôrodov?

E.D.: Tento kombinovaný hybridný operačný výkon sa na Slovensku vykonáva veľmi zriedkavo, je mimoriadne náročný na erudíciu, materiálno-technické vybavenie a spojenie odborníkov viacerých medicínskych odborností. Môžem s pocitom hrdosti konštatovať, že nám sa podarilo vytvoriť multidisciplinárny tím Gynekologicko-pôrodnicej kliniky Nemocnice AGEL Košice-Šaca a Kardiocentra AGEL Košice-Šaca, pripravený riešiť aj raritné a mimoriadne komplikované klinické prípady.

Povedali ste, že sa v slovenských podmienkach jedná o raritný postup. Mali ste sa s kým poradiť?

E.D.: Sme členmi medzinárodnej spoločnosti pre manažment patológií placenty, komplikované prípady ako bol tento navzájom konzultujeme.

Ako by ste v podobnom prípade postupovali, keby ste nemali k dispozícii multidisciplinárny tím?

E.D.: Pacientku by sme adekvátne pripravili k operačnému výkonu, objednali by sme dostatočne veľké zásoby krvných derivátov. Samotný výkon by prebiehal na štandardnej operačnej sále gynekologicko-pôrodnicej kliniky a v závislosti od priebehu operácie a krvnej straty, by sme v konečnom dôsledku museli pristúpiť až k radikálnemu výkonu vo forme hysterektómie, teda odstráneniu maternice. Tento výkon je pri masívnom krvácaní poslednou možnosťou záchranu života rodičky.

Prečo bolo nutné vykonať pôrod na operačnej sále v kardiocentre?

E.D.: Jedine hybridná sála kardiocentra svojím materiálno-technickým a personálnym vybavením ponúka možnosti realizácie hybridného výkonu, ktorý spočíva v kombinácii intervenčného a aj operačného výkonu.

Bol to prvý taký výkon, ktorý ste v Nemocnici AGEL Košice-Šaca realizovali?

E.D.: Ide už o druhý prípad, kedy sa, ako s úsmevom v Šaci hovoríme, „dieťa narodilo v kardiocentre“.

Gynekologicko-pôrodnica klinika, ktorú vediete, patrí k vyhľadávaným pracoviskám s nadregionálnou pôsobnosťou. Pripravujete pre svoje pacientky v najbližšom období niečo nové?

E.D.: Naša klinika je dynamickým pracoviskom, na ktorom vykonávame široké spektrum diagnostických a liečebných výkonov. Ako jediné pracovisko na východnom Slovensku vykonávame robotické operácie nezhubných, ako aj zhubných ochorení. Plánujeme pokračovať v rozšírení spektra indikácií v robotickej operatíve. Snažíme sa byť čo najbližšie k rodičkám a poskytnúť im príjemné, intímne prostredie pri ich pôrode v rámci konceptu MODERNEJ EMPATICKEJ PÔRODNICE.

MUDr. Martin Bujdoš, rodák z malej dedinky Chotča pri Stropkove vyštudoval medicínu na Lekárskej fakulte **UPJŠ** v Košiciach. Pôsobil na viacerých pracoviskách intervenčnej angiológie, od roku 2022 pôsobí v Kardiocentre AGEL Košice-Šaca vo funkcii primára angiologického oddelenia. So svojím mladým tímom sa v kardiocentre špecializuje na zavádzanie a rozvoj moderných intervenčných endovaskulárnych výkonov.

Docent Dosedla a primár Bujdoš po výkone.

Pôrod v kardiocentre asi nie je celkom bežná vec. Ako ste sa naň pripravovali?

M.B.: Potrebovali sme zabezpečiť súhru štyroch špecialistov – gynekológa, intervenčného angiológa, anesteziológa a neonatológa, a to všetko nie na klasickej pôrodnej sále, ale na našej hybridnej intervenčnej sále. Museli sme byť pripravení na akékoľvek komplikácie, ktoré mohli nastať. V ten deň sme úplne prerušili náš bežný program a celý intervenčný tím sa sústredil výhradne na tento jedinečný pôrod.

Mohli by ste vysvetliť, aká bola vaša úloha pri pôrode?

M.B.: Našou úlohou bolo dočasne a reverzibilne zastaviť tok krvi do ciev maternice v 3. dobe pôrodnej. Teda po pôrode bábätko a pred pôrodom placenty. U niektorých pacientok s nevhodne uloženou alebo invazívnou placentou je toto obdobie najviac rizikové pre vznik život ohrozujúceho krvácania.

Patríte k skúseným intervenčným angiológom, bol napriek tomu tento výkon pre Vás niečím výnimočný?

M.B.: Určite áno. Práve pre takéto výnimočné momenty milujem medicínu. Sme zvyknutí robiť endovaskulárne zákroky denne, najmä u starších pacientov s cukrovkou alebo inými srdcovo-cievnyimi ochoreniami. Ale zákrok u tehotnej pacientky je extrémne raritný. Bolo nevyhnutné všetko precízne načasovať tak, aby sme ochránili mamičku aj bábätko. Zároveň sme nemohli použiť lieky na riedenie krvi, ktoré bežne pri týchto výkonoch podávame. To všetko z tohto zákroku robilo výnimočný zážitok.

V Šaci pracujú odborníci všeobecnej a aj špecializovanej nemocnice pod jednou strechou. V čom je výhoda multidisciplinárneho prístupu pre pacienta, neleziete si tak trochu vzájomne „do kapusty“?

M.B.: Naopak, práve v tom je naša sila. Angiológia zasahuje do mnohých odborov, pretože cievy zásobujú každý orgán v tele. Byť pod jednou strechou s odborníkmi z rôznych oblastí je veľkou výhodou. náš generálny riaditeľ, pán profesor Sabol, vytvoril tím nielen skúsených odborníkov, ale aj ľudí, ktorí sú tvoriví a vedia sa flexibilne prispôbiť situácii. Spolupráca s kolegami zo všeobecnej nemocnice je výborná, každý z nás vie, čo má robiť, a výsledkom je komplexná starostlivosť o pacienta. Tento výnimočný pôrod je krásnym príkladom toho, že keď spojíme sily, vieme zvládnuť aj naozaj neštandardné komplikované situácie.

Čo nové pripravujete pre vašich pacientov?

M.B.: V najbližšej dobe plánujeme zaviesť endovaskulárnu liečbu pacientov s osteoartrózou. Títo pacienti trpia výraznými bolesťami kĺbov a často musia užívať silné analgetiká. Kľúčovým faktorom bolesti je chronický zápal a zvýšené prekrvenie postihnutých oblastí. My vieme tieto cievy miniinvazívne uzavrieť, čím sa zníži zápal a pacientom sa výrazne uľaví. V našej nemocnici máme špičkovú kliniku muskuloskeletálnej a športovej medicíny, kam prichádzajú pacienti z celého Slovenska. Táto metóda je novinkou aj v moderných krajinách a opäť sa ukazuje, aká veľká výhoda je mať všeobecnú a špecializovanú nemocnicu pod jednou strechou.

Primár Bujdoš, profesor Sabol, docent Dosedla a primár Blanár.

„Multiodborový prístup nie je pre nás iba víziou, ale každodennou realitou. Vďaka fungovaniu nemocnice a kardiocentra pod jednou strechou dokážeme poskytnúť pacientom riešenia, ktoré by inde znamenali komplikácie či oneskorenia. Spoluprácu a odbornosť premieňame na záchranu životov,“ dopĺňa prof. MUDr. František Sabol, PhD., MPH, MBA, ktorý ako generálny riaditeľ oboch zariadení aktívne podporuje ich odborné prepojenie a rozvoj multidisciplinárnej medicíny.

Autor: Petit Press, a.s. divízia východ